

شیخ

نقش آموزش در حفظ محیط زیست

سروش ناسه	- احمدی، سعید، ۱۳۵۱ فروردین
عنوان و نام پدیدآور	: نقاش آموزش در حفظ محیط زیست/ سعید احمدی، سعید سعادتمند.
مشخصات نشر	: مشخصات نشر
مشخصات ظاهری	: شیراز: گج علم، ۱۳۹۷. ۱۲۸ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۸۵-۱۱-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: آموزش محیط زیست
موضوع	: Environmental education
موضوع	: حفاظت محیط زیست
موضوع	: Environmental protection
شناسه افزوده	: سعادتمند، سعید، ۱۳۶۸
ردہ بندی کنگره	: GE۷۰.۱۳۹۷
ردہ بندی دیوبی	: ۳۶۳/۷۰۰۷۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۹۲۲۷۸

نقش آموزش

در حفظ محیط زیست

سعید احمدی - سعید سعاد تمدن

نام کتاب: نقش آموزش در حفظ محیط زیست
ناشر: گنج علم
چاپ اول: ۱۳۹۷
ویراستار: حسین عبادی
صفحه آرا: گلنوش بروسان
طراح جلد: مریم مظفری
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۸۵-۱۱-۳
ISBN: 978-622-6085-11-3
قیمت: ۱۹۰۰۰ تومان

آدرس: شیراز- پارامونت، ابتدای خ قصرو دشت، کوچه ۱، پلاک ۱

انتشارات گنج علم

تلفن: ۰۷۱۳۲۳۰۴۰۱۷

آدرس سایت: www.gpub.ir

ایمیل : Ganjelmpub@gmail.com

«کلیه حقوق چاپ و نشر محفوظ و متعلق به ناشر است.»

این اثر، مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کسی تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مولف (ناشر) نشر یا پخش و عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

زمین برای بقای خود

به دستها، آن دشنه ها و اراده های راسخ ما انسان ها

نیاز دارد.

فهرست فصول و مندرجات آنها

فصل اول

۱	مقدمه
۱	مقدمه
	فصل دوم

۱۳	آموزش و عناصر آن
۱۵	برنامه‌ی درسی
۱۶	برداشت‌های مختلف از برنامه درسی
۱۸	تعاریف برنامه‌ی درسی
۱۹	جمع‌بندی کلی تعاریف
۱۹	تاریخچه‌ی تحولات برنامه‌ی درسی
۲۲	انواع برنامه‌ی درسی
۲۶	دیدگاه‌های برنامه‌درسی
۲۷	سنت‌گرایان
۲۷	تجربه‌گرایان مفهومی
۲۷	بازنگران مفهومی
۳۰	الگوهای برنامه‌ی درسی
۳۶	مبانی برنامه‌ریزی درسی
۳۹	طراحی برنامه‌ی درسی
۴۱	جایگاه برنامه‌ی درسی پنهان در آموزش مهارت‌های زندگی
۴۳	نقش برنامه‌ی درسی در آموزش محیط زیست

فصل سوم

۴۷	محیط زیست و آموزش حفاظت از آن
۵۱	تعریف محیط زیست
۵۳	اهمیت محیط زیست
۵۴	گونه‌های مختلف محیط زیست
۵۶	راه‌های تخریب محیط زیست
۵۷	راه‌های حفظ محیط زیست

٦١	تاریخچه‌ی آموزش محیط زیست
	فصل چهارم
٦٥	برنامه‌ی درسی و حفظ محیط زیست
٦٨	برنامه ریزی درسی آموزش محیط زیست
٧٢	آموزش: بستر اصلی حفاظت از محیط زیست
٧٤	رویکرد انفعالی نظام آموزشی ایران نسبت به حفاظت از محیط‌زیست
٧٩	تاریخچه
٨٦	نتیجه‌گیری از منابع نظری و مطالعات پیشین
	فصل پنجم
٩١	نتیجه‌گیری
٩٣	اهمیت مؤلفه‌های برنامه‌ی درسی پنهان
٩٦	اهمیت مؤلفه‌های حفظ محیط زیست
١٠١	رابطه بین برنامه‌ی درسی پنهان و حفظ محیط زیست
١٠٧	کلام آخر
١١١	فهرست منابع

فصل اول

مقدمہ

مقدمه

مفاهیم و آموزه‌های معنوی و دینی اغلب ادیان حکایت از بیشمار بودن نعمات الهی دارد. محیط زیست یکی از مواهب الهی است که خداوند به ساکنان زمین بخشیده است. انسان و محیط‌زیست با هم ارتباطی کنشی و واکنشی دارند. فعالیت‌های انسان بر محیط تأثیر گذاشته و از طرف دیگر محیط‌زیست نیز بر زندگی انسان تاثیرگذار است.

در چند دهه‌ی اخیر تخریب محیط زیست از قبیل: آلودگی‌های زیست محیطی، قطع بی‌رویه‌ی درختان، برداشت بیش از حد از معادن و منابع مختلف انرژی، عدم توجه به بقای گونه‌های جانوری و... افکار عمومی و خصوصی جهان را به‌طور جدی به خود معطوف ساخته است.

اهمیت این موضوع آنگونه است که نشست‌ها و جلسه‌های فوق العاده و اضطراری برای این مهم در سطوح مختلف و در راستای چاره‌جویی رفع مشکلات فراروی محیط زیست برگزار می‌شود.

هشیم^۱ (۲۰۱۴)، بر این اعتقاد است که انسان به عنوان یکی از استفاده‌کنندگان محیط‌زیست این حق را ندارد که از منابع و ذخایر زمین

^۱. Hashim

حداکثر استفاده را ببرد، بلکه او می‌بایست از محیط‌زیست محافظت کند و آن را برای نسل‌های بعد نیز نگه دارد.

در بیشتر کشورها قوانینی را جهت حفظ محیط‌زیست وضع و مردم را به رعایت آن ملزم می‌کنند، ولی با این وجود متأسفانه روند تخریب محیط زیست در چند دهه‌ی گذشته رو به افزایش است. ورنیه^۲ (۱۳۸۳؛ به نقل از ماشالهی نژاد، ۱۳۹۰) در خصوص راه‌های جلوگیری از تخریب محیط زیست معتقد است هیچ قانون و مالیاتی مردم را مجبور نمی‌کند که به محیط زیست احترام بگذارند و احترام به محیط زیست فقط نتیجه آموزش است.

در دهه‌های اخیر بحران محیط زیست، شکلی جدی به خود گرفته است. فعالیت‌های انسان، محیط طبیعی را به چالش کشیده است. کمبود آب آشامیدنی، عدم وجود روش‌های مناسب بازیافت، قطع بی‌رویه‌ی درختان، عدم توجه به گونه‌های جانوری، گیاهی و بقای آنها، استفاده‌ی بیش از حد از منابع و ذخایر زمین، بی‌توجهی به گرم شدن زمین، افزایش گازهای گلخانه‌ای و آلاینده و... فقط بخش کوچکی از این بحران است. چه بسا آینده‌ای ناخوشایند در انتظار انسان خواهد بود.

در چند دهه گذشته علاقمندی وافری در بین پژوهشگران به مسئله حفاظت از محیط زیست ایجاد شده است. ژانت^۳ (۲۰۱۱؛ به نقل از گالیون^۴، ۲۰۱۴) بر این باور است که امروزه مشکلات زیست‌محیطی به آن حد رسیده که کل حیات کره‌ی زمین را تحت تأثیر خود قرار داده است و در نتیجه‌ی رفتار و تصمیم انسان در خصوص فعالیت‌هایش، مشکلات زیست‌محیطی در حال پیشرفت هستند.

². Verniye

³. Jannet

⁴. Gallion